

Aktuel Ældre- og Sundhedspolitik januar 2025

Regulering af folkepensionen

I 2025 forhøjes folkepensionen med 3,9 pct. i forhold til niveauet i 2024 svarende til lønstigningen på det private arbejdsmarked i 2023. Det betyder, at en enig folkepensionist, der får fuldt pensionstillæg, får en stigning i grundbeløb og pensionstillæg på i alt knap 7.000 kr. før skat i 2025. Det er en pæn stigning, men ikke nok til at indhente de kraftige prisstigninger de seneste år. En indhentning af priserne vil først ske i 2026, hvor folkepensionen forventes at stige med mere end 5 pct. svarende til lønstigningen i 2024.

Ældre Sagen har arbejdet hårdt for en fremrykning af reguleringen af folkepensionen, så købekraften blev genetableret allerede i år, men det er desværre ikke lykkedes at komme igennem med det over for regeringen. I finansloven 2025 er der afsat penge til at forhøje ældrechecken med 5.000 kr. om året (før skat), men der er ikke hjælp at hente for folkepensionister, som ikke modtager ældrecheck. I 2025 vil Ældre Sagen arbejde for, at der indføres en købekraftsgaranti af folkepensionen, så folkepensionen fremover forhøjes ekstraordinært, hvis der igen kommer pludselig, høj inflation.

Møde med skatteministeren om pensionistfradrag

Ældre Sagen foreslog i november 2023, at der indføres et pensionistfradrag, som vil øge værdien af pensionen efter skat. Den 11. december 2024 mødtes Ældre Sagens administrerende direktør Bjarne Hastrup og landsformand Birger Rasmussen med skatteminister Rasmus Stoklund for at drøfte forslaget. Rasmus Stoklunds forgænger på posten, Jeppe Bruus, har tidligere vist interesse for forslaget, og det samme gjorde Rasmus Stoklund. Efter mødet har Ældre Sagen sendt materiale om forslaget til Skatteministeriet og taget kontakt til ministeriets økonomer.

Julegave til pensionisterne – den grønne check for 2024 forhøjes med 225 kr.

Skatteministeren har fremsat et lovforslag, hvor det bl.a. indgår, at den grønne check til pensionister forhøjes fra 875 kr. til 1.000 kr. (før skat) i 2024. Langt de fleste pensionister er berettigede til den grønne check, da indkomstgrænsen for at modtage den fulde check er 458.500 kr. i 2024. I praksis betyder forhøjelsen, at pensionisterne

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

får mere tilbage i overskydende skat/skal betale mindre restskat i forbindelse med årsopgørelsen for 2024.

Den noget uventede julegave skyldes, at der i forbindelse med aftalen om kompensation til boligejerne og fortsat tryghed om boligbeskatningen fra 2020 blev afsat en pulje målrettet til forbedring af vilkårene for pensionister, der bor i ejer- eller lejebolig. I 2024 udgør puljen 125 mio. kr.

Forhøjelsen af den grønne check vedrører kun 2024. Flere ordførere nævnte under 1. behandlingen, at man fra 2025 vil finde en "bedre" fordeling af midlerne i puljen.

Forventninger til implementeringen af ny ældrelov

I et debatindlæg i netmediet Seniormonitor har Ældre Sagen givet udtryk for tre centrale forventninger til kommunerne i forbindelse med implementeringen af den nyligt vedtagne ældrelov: Der skal være præcise krav til kontinuitet i hjælpen (hvor mange forskellige hjælpere må der komme i den enkelte svækkede ældres hjem), gennemsigtighed i det beslutningsgrundlag, kommunen har for tildeling af hjælp, samt krav til hjemmepleje/plejehjem om samarbejde med pårørende.

I debatindlægget blev det understreget, at vi har store forventninger til kommunerne om at få skabt forbedringer af ældreplejen med udgangspunkt i ældrelovens værdier om livsglæde og selvbestemmelse.

Brev til alle borgmestre om at tage arbejdshandskerne på

I forbindelse med ældrelovens vedtagelse har Ældre Sagen sendt et par arbejdshandsker til alle landets borgmestre med en opfordring til at gå i gang med at implementere de gode intentioner i ældreloven om kontinuitet, selvbestemmelse og tættere samarbejde med pårørende. Dette budskab blev også formidlet i forskellige sociale medier, hvor der har været positiv respons.

Ny tilfredshedsundersøgelse om ældrepleje

Ældreministeren har iværksat, at der foretages en landsdækkende tilfredshedsundersøgelse blandt alle plejehjemsbeboere og hjemmehjælpsmodtagere. Ældre Sagen er i medierne blevet spurgt til forventninger til resultatet af undersøgelserne, herunder om de kan skabe forandringer i ældreplejen. Vi har udtalt os skeptisk i forhold til

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

forventninger til forandringer som følge af undersøgelsen, baseret på vores erfaringer med tidligere tilfredshedsmålinger udført af kommunerne. Den type undersøgelser har sjældent ført til ændringer/forbedringer for svækkede ældre uanset resultatet dem.

Brev til ældreministeren: Plejeboligmangel rimer ikke på selvbestemmelse

Som led i det forgangne års samarbejde mellem sekretariatet og lokalafdelingerne om at sætte fokus på behovet for flere plejehjemspladser har Ældre Sagen sendt brev til ældreministeren for endnu en gang at understrege vores bekymring for manglende plejehjemspladser og for den stramme visitation til plejehjem. At en plejebolig i praksis er en reel valgmulighed er overordentligt vigtigt, ikke mindst set i lyset af den netop vedtagne ældrelovs formål om at øge selvbestemmelsen for ældre med behov for hjælp og pleje.

Ved hjælp af eksempler indsamlet af Ældre Sagens lokalafdelinger er det nu dokumenteret, hvordan særdeles svækkede ældre får afslag på en plejehjemsplads eller tales fra at søge om en plads, når de taler med kommunernes visitation. På den baggrund har vi kraftigt opfordret ældreministeren til at nedsætte et partnerskab, der bl.a. kan understøtte udvidelsen af landets plejehjems kapacitet. Det er helt afgørende, at der er plejehjemspladser nok, når det ikke længere er trygt, forsvarligt eller værdigt at blive boende derhjemme.

Sundhedsreform med godt nyt for ældre

Den længe ventede aftale om en sundhedsreform kom medio november 2024 og blev indgået mellem Regeringen og KF, RV, DD og SF. Det er en historisk aftale, som giver håb om, at ældre med behov for behandling og pleje vil opleve forbedringer, om end der vil gå nogle år, før reformen for alvor virker.

Overordnet har Ældre Sagen kæmpet for bedre sammenhæng i behandlings- og plejeforløb og har sammen med Danske Handicaporganisationer og Danske Patienter opfordret til, at sundheds- og ældreplejeområdet skulle samles under samme myndighed. Det har politikerne desværre ikke haft vilje til at forfølge. Alligevel ser Ældre Sagen positivt på aftalen om sundhedsreformen. Ældre Sagen har i længere tid arbejdet for at styrke det nære sundhedsvæsen, og for at sygehuspersonale understøtter behandling tættere på eget hjem. Det er opnået, idet sundhedsreformen omfatter konkrete indsatser som fx hjemmebehandlingsteams og udvidet behandlingsansvar for patienter, der er udskrevet fra sygehus.

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

Reformen giver desuden udsigt til bedre sammenhæng ved, at flere sundhedsopgaver som patientrettet forebyggelse, specialiseret genoptræning og specialiseret sygepleje fra 2027 samles under et regionalt myndighedsansvar. Midlertidige pladser med sundhedsfaglig indsats styrkes med fast tilknyttede læger og skal høre under regionerne og skal fortsat tilbydes i alle kommuner og være uden den nuværende urimelige egenbetaling - vilkår som Ældre Sagen har opfordret til gennem lang tid.

For ældre med flere kroniske sygdomme betyder reformen, at egen læge skal være tovholder for behandlingsforløbet, og at der tilbydes en individuel behandlingsplan som led i en kronikerpakke. Tiltag, som Ældre Sagen har kæmpet for.

Reformen medfører også et øget fokus på palliation, mennesker med demens, en folkesundhedslov samt flere patientrettigheder, herunder at digitale tilbud vil være en rettighed, men ikke en pligt.

Ældre Sagen ser frem til, at de gode politiske intentioner omsættes til lovgivning, krav og aftaler, der skaber konkrete forbedringer for ældre mennesker.

Lange sagsbehandlingstider for værgemålssager i Familieretshuset

Ventetiden på værgemålssager bliver længere og længere i Familieretshuset. Det er en problemstilling, som Ældre Sagen længe har været bekymret for, og som vi i stigende grad hører om fra medlemmer.

I julen 2024 har et landsdækkende medie bragt flere historier om de lange sagsbehandlingstider og konsekvenserne for ældre og deres pårørende. Vi har i medierne givet udtryk for, at det er helt uacceptabelt, at rigtig mange ældre oplever sagsbehandlingstider på op til flere år. Det gælder bl.a. ventetid på godkendelse af pengegaver, hvor den ældre bruger af sin egen formue, og hvor sagsbehandlingstiden er op til fire år. Det er Ældre Sagens opfattelse, at det er helt uacceptabelt og potentielt kan være på kant med den enkeltes grundlæggende menneskerettigheder, at man forhindres i at bruge sine egne penge i årevis.

Den 8. januar 2025 har der været åbent samråd med både justitsminister Peter Hummelgaard og social- og boligminister Sophie Hæstorp Andersen om ventetiden. Her blev det oplyst, at der afsættes yderligere 17 mio. kr. til området i 2025, og der i

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

foråret 2025 fremsættes et lovforslag om ændring af værgemålsloven, der kan gøre ventetiden kortere.

Ankestyrelsens tilsyn kritiserer Egedal og Holstebro kommuner i sager om flytning af plejehjemsbeboere med demens

I februar 2023 sendte Ældre Sagen flere bekymringshenvendelser til Ankestyrelsen, fordi vi var blevet opmærksomme på Egedal, Holstebro og Vejle kommuners praksis for flytning af plejehjemsbeboere med demens og var bekymrede for, om kommunernes beslutninger var lovlige. På baggrund heraf besluttede Ankestyrelsen at rejse tilsynssager over for de tre kommuner. Ankestyrelsen har nu færdiggjort de tre sager.

I sagen fra Egedal Kommune har Ankestyrelsen udtalt, at kommunen handlede i strid med undersøgelsesprincippet i retssikkerhedslovens § 10, fordi kommunen ikke undersøgte, om de 19 borgere, som boede på et plejehjem for demente og var uden værgemål, kunne give et informeret samtykke til flytning. Ankestyrelsen vurderede også, at Egedal Kommune handlede i strid med reglerne om magtanvendelse i serviceloven, da kommunen gennemførte flytningerne ved blot at inddrage pårørende eller ved kommunens formodninger om den enkelte ældres evne til at kunne give et gyldigt samtykke til flytning til en anden bolig.

I sagen fra Holstebro Kommune har Ankestyrelsen vurderet, at kommunen handlede i strid med lovgivningen, fordi borgere, som ikke kunne give informeret samtykke og ikke havde en værge eller en fremtidsfuldmægtig, blev flyttet på baggrund af pårørendes samtykke til flytningen.

I sagen fra Vejle Kommune har Ankestyrelsen ikke fundet anledning til at foretage yderligere. Ankestyrelsen har lagt vægt på, at Vejle Kommune er bekendt med reglerne om flytning uden samtykke, og at kommunen gennem hele processen har været opmærksomme på, at der ikke kunne ske flytning af beboere uden samtykke.